

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:
Széchenyi-utca,
(csizmadiaszin alatt.)

Névtelenül beküldött és bérmentellen
levelek nem fogadtatnak el.

Nyiltéri cikkek garmond sora
után 30 kr. fizetendő.

SZOLNOK-DOBOKA

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZOLNOK-DOBOKAMEGYE ÉS A MEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre ... 6 frt — kr.
Fél évre ... 3 frt — kr.
Évnyegyedre ... 1 frt 50 kr.
Községeknek, egész évre előfizetve
5 forint.

HIRDETÉSI DÍJAK:

egy 30 négyzetű cm. tért elfoglaló egyszer
hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden
bejuttatásnál 30 kr.

A gazdakongresszus után.

Deés, 1885. okt. 17.

Nincs oly gazda, ki ne érezné a nehéz idők viszonyát és így érdeklődéssel ne viseltetné azon mozgalmak iránt, melyek helyzetének mikénti javíthatására czéloznak. — Ilyen volt a fővárosunkban lezajlott nemzetközi kongresszus, melynek tárgyát lapunk mult számaiban ismertettük. Előttünk fekszenek most a continens legjelesebb szakférjainak véleményei a helyzetről, és azon módok és eszközökről, melyekkel bajainkon segíthetni vélnek. A tulnyomó többség nézete szerint a most uralgó verseny (és így alacsony gabona árak) a belátható jövőben — némi visszaesésektől eltekintve — valószínűleg erősödni fog. A verseny káros hatását csak úgy véli a kongresszus ellensúlyozhatónak, ha a gazdálkodás magabb termelési ággá alakíttatik. A kivitelnél eszközül ajánlja a gazdasági téren haladás vívmányainak ésszerű alkalmazását és kihasználását, és a menyében erre egyesek ereje elégtelen, mindek felett czélszerűnek tartja a társulást, az egyesülést. Tehát a gazdasági téren haladást tartja olyannak, mely képes a termelési költséget kevesbiteni — az által, mert ugyanazon területen több terem — és így a gazda is olcsóbban képes azt árusítani. Példákkal látjuk támogatva egyesek érveléseit. Franciaország 30 évvel ezelőtt félt az orosz és magyar gabona beözönlésétől, de a tények bebizonyították, hogy nem tette tönkre a francia mezőgazdát, mert a haladás eszközeivel 1821-ben termelt 58 millió hlrt, 1885-ben már 111 millióra voltak képesek emelni és miért? Mert a gazdasági pályát szakpályának és nem mentő deszkának tekintik; mert az egyesülési szellem már egészen áthatotta a francia gazdákat, a helyett hogy az őseiktől tanult gazdasági rendszert követnék, érvényesítik a haladás vívmányait, a helyett, hogy a legkisebb szemű gabonát vetnék, társulva szerzik be a legjobb vetőmagot stb.; nem tette tönkre a verseny a francia mezőgazdákat; mert nem a gabona képezte az egyedüli bevételi forrásukat, hanem itt is meg volt a helyes arány.

Fennebbieken vázoltuk volna az egyik kérdés tárgyalását, tekintsünk szíjjel most megyénkben, hogy lássuk mik a teendőink, ha gazdáink valóban létjogosultsággal akarnak birni.

Lapunk idei 29-ik számában foglalkoztunk megyénk szarvasmarha tenyésztésével, kiemeltük nagy elmaradottságunkat és azt, hogy e téren csaknem az utolsó megyék közt vagyunk. Előttünk van most Magyarország 1885. évi aratásának eredménye, hol megyénk az erdélyiek közt legrosszabb termésűnek bizonyult; az egész Magyarország megyéi közt pedig csak Árva és Ugocsa megyéknek volt rosszabb termése.

Jól tudjuk azt, hogy a termés jóságát nem mindig a gazda befolyásolhatja, de ha meggondoljuk azt, hogy a tél csaknem országsszerte, egyenlően száraz (hótalan), a tavasz pedig száraz volt; és mégis egyik helyen jó, a másikon rossz a termés, kell, hogy a gazda befolyása is közre működött legyen.

Nem az annyira irigyelt Alföld talaja adta a legnagyobb hozamot, hanem, hol a kultúra fejlettebb, mint Sopron, Veszprém, Liptó s a t. megyék.

E tények bizonyítják, hogy első sorban önmagunkban keressük az okot, melyet ha megtaláltunk és azzal sikeresen megtudunk küzdeni, akkor mi is képesek leszünk legalább is oly eredményt felmutatni, mint a legtöbb megye. Gazdasági kulturát, haladást, a viszonyokhoz alkalmazkodni tudást ajánlja a kongresszus és amit egyes ember meg nem tehet, társulva egyesülve elérni azt. Az eszme ugyan nem új, de most méginkább nagyobb fontosságot nyert; mert egy nemzetközi legjelesebb gazdából álló kongresszus szól mellette, mint egyedül czélhoz segítő mellett. Ez az, mit oly régen hirdetnek gazdasági egyleteink, mely mellett szerény lapunk is annyiszor küzdött; de megyénk gazdái feljajdulni igen, de tenni, vállvetett egyesült erővel működni nem tudnak, nem akarnak.

Van gazdasági egyletünk, mely anyagi viszonyaihoz mérten tul tenni igyekszik önmagán, de kevés azok száma, kik a társulásra, egyesülésre intő kongresszus szavát megértették és kezét fogva haladnak a nagytöbbség közönyével szemben is. Az egészséges társadalmi élet hozza magával, hogy a vidékre szorult nemesség, birtokosság félretéve a politikai nézetet a közügy érdekében tevékenységet fejtsen ki, működjön, életjelt adjon magáról; mert századunkban, ki a korral nem halad, az menthetetlenül elbukik. Gazdasági egylet, mely politikát ki-

zárva a közügyért munkálkodik, és ez a tér az, melyen minden árnyalat kell, hogy kezet fogjon és a közös ellenség a tönkrementés ellen küzdjön. Vajha belátnák ezt gazdáink! de félni lehet, hogy későn fognak eszmélni.

A deési műasztalos-tanműhely megnyitása.

A deési polgári iskola felemelő, hazfias ünnepélynek volt színhelye e folyó hó 15-én, midőn a műasztalos tanműhely nyilvánosan megnyitott. Az iskolaszék tagjai, több érdeklődők s a beiratkozott tanoncok jelenlétében polgári iskolai igazgató: Pfeiffer János, jeles megnyitó beszédében előre bocsátván, hogy báró Bánffy Dezső ő méltósága a deési polgáriskolával szerves összefüggésben levő műasztalos tanműhely létesítése érdekében, jelen év elején, a nmlgú vallás és közoktatási Miniszteriumnak még 1879. évben e tárgyban kiadott rendeletének megfelelőleg, az intézet vezetőivel értekezletet tartott; akkor már teljesen megért volt azon eszme, hogy polgáriskolánk úgy tudja leginkább szolgálni a művelődésére bizott középosztály érdekeit, ha az oly ipartanműhelylyel hozatik kapcsolatba, mely a vidéknek fejlődésre képes iparát, a kór követelményeinek megfelelőleg kultiválni tudja.

A beállított új intézmény oktatási rendszerét ez alkalommal a következőkben ismertethetjük:

A műasztalosságra készülő polgáriskola IV. V. és VI. osztálybeli tanulók naponkint délelőtti részt vesznek az illető osztályok többi növendékeivel a rendes előadásokon; délután pedig — vasárnap kivételével — mindennap 2—6-ig a műhelybe vannak elfoglalva, hol a műasztalosság különféle munkálataiban gyakoroltatnak. A mondottakból kitűnik, hogy a polgáriskola ipartanműhelyét látogató tanulók 3 év leforgása alatt:

- Sikerrel végezhetik a polg. iskola IV. V. és VI. osztályát.
- tökéletesen elsajátíthatják a műasztalosságot;
- Külön oktatást nyernek a szerkesztő részben, a tervezetek készítésében, az ipari technológiában, a műipari alaktanban és anyagismében;
- Az ipari foglalkozásokra nézve oly annyira fontos ábrázoló geometriában s ennek alkalmazásában az építészeti szerkesztésekre (a műasztalosság körében), a természettan és géptanban, a vegytanban, nemkülönbén az üzleti levelezésben,

erre szabadságot kért, megfizette terragiumát, szabadon eladhatta épületeit és ingó javait.

A szabadalmazott helyek vásárlójáról kell még megemlékeznünk. Deésvár szerdanapi vásárlóját IV. László és III. András királyoktól nyerte. A privilegium hangsúlyozza, hogy a vásárlók teljesen ki vannak véve a vajda és szolnoki comes tisztjeinek hatásköre alól; a vásárt vámentesen tarthatják: árusok a vásárnapon szabadon jöhetnek és mehetnek. Egészen hasonló szabadalommal tartott vásárnapot Deésakna, pénteken.

Nem éppen érdektelen megjegyezni, hogy a privilegizált helyek egy a közép korban eléggé fontos kereskedelmi út vonalán feküdtek. E kereskedelmi út Szathmár felől jött Erdélybe a Szamos folyó mentén, s nagyobb megálló helyei Szolnok és Dobokamegyék területén: Deés, Deésakna és Szék valának.

A szabadalmazott helyek történetéből a XIII. évszázadban csupán ennyit tudunk.

A „SZOLNOK-DOBOKA” tárczája.

Deés és a szabadalmazott helyek megyénk területén.

(Vége.)

Deés és Deésakna lakói főként sóvágással foglalkoztak. Az Árpádok korában a deésaknai sóbánya rendesen műveltetett; Deésaknán kamargóf állott a bánya élén. Deés lakosai privilegiumok értelmében, — mint a király szolgálatában állók, — bizonyos mennyiségű sót ingyen kaptak. Minthogy a só Magyarországon mindig monopolium volt, Deésről pedig a Szamos folyón aránylag könnyen lehetett szállítani, a privilegium kiköti, hogy a deési hospesek a királyi só egyharmadát elszállítani kötelesek.

Deésakna privilegiumában meg van határozva e sóvágók díja. A kamara száz só kivágásáért négy fontot fizetett folyó dénárokbán. E mellett juk volt a sóvágóknak Szent-Márton nap előtt és után három-három napon maguknak vágni sót,

a mely teljesen vám- és tizedmentes vala. Sőt Deésakna hospesei Gerlahidán, Bálványoson és Deésen is személyükre és javaikra nézve vámentességet élveztek.

Az egykori Dobokamegye területén a XIII. században Szék és Bonczhida birtak kiváltsággal. Szék privilegiuma nem maradt fenn, de Torda kiváltságlevelé utal rá. Deésakna, Szék, Kolozs és Torda hospesei azonos kedvezményeket nyertek, levén mindannyian bányaművelők.

Bonczhida*) 1270. előtt kapta privilegiumát V. István ifjabb királytól. E privilegium a település módozatait írja körül. Bonczhida nem volt bányahely, a Chák nemzetségből való Máté comes birtoka vala. Szabad emberek minden akadály nélkül telepedhettek meg területén s az első három évben telkükért semmi terragiumot sem fizettek. Három év leteltével azonban megszűnt e mentesség, s a földes úrnak terragium-fizetésre voltak kötelezve.

A szabad költözés joga azonban az ily földesuri hatalom alatt álló szabadalmazott helytől sem volt megvonva. A ki más lakhelyre vágott

*) Jelenleg Kolozs megyéhez tartozik. (Szék)

az ügyiratok készítésében, az egyszerű és kettős könyvvitelben, a polgári számtanban, a polgári jogokban és köteleességekben, valamint némi jogi ismeretekben stb. a műasztalos növendékek, a polg. iskola IV. V. és VI. osztálya folyamán a többi növendékekkel nyernek oktatást.

A most érintett oktatási rendszer mellett a műhelybe lépő tanulók oly értelmi képzettséget és gyakorlati szakismeretet szerezhetnek magoknak, hogy a polg. iskola 6 évfolyama bevégezése után, mint alapos műveltséggel bíró iparosok léphetnek az életbe, kik azután sikerrel működhetnek úgy saját jólétük megalapítására, valamint a hazai ipar fejlesztésére és felvirágzására. Meg kell jegyeznünk itt, hogy a IV. osztályt végzett ifjak a tanműhelyi iparág elsajátítása után, még tovább is tanulhatnak a budapesti állami közép ipartanodában, avagy a mechanikai tanműhelyben.

Ezek után nem habozunk annak kimondásával, hogy csak ily képzettséggel bíró ifjak lesznek képesek az iparfejlődésével és a tudomány rohamos haladásával lépést tartani.

Sily értelmes, önálló és erős iparososztály kiképzésére annál inkább kell kiváló gondot fordítanunk, mert ma már tisztán látjuk, hogy az iparosok sorsa napról-napra aggasztóbbá, — s néhány évtized múlva alig-hanem válságossá válik, ha az ideig nem emelkedik az iparos osztály azon értelmi képzettség és a gyakorlati szakismeret fokára, a melyre társaik a művelt nyugaton már rég felküzdöttek magokat; mert teljes tudatával vagyunk annak, hogy ma, midőn a kéz munkáját a gépek egész sorozata váltotta fel, az ember megszűnt egyszerű gép lenni, hanem felemelkedik méltóságának azon polczára, hol az értelem lép előtérbe s testi ereje meg ügyessége helyett szellemi képességgel vezeti gyakorlati foglalkozását.

A most mondott szavak megdönthetetlen igazságában rejlik a létesített tanműhely nagymérvű fontossága, s így hálás elismeréssel adózhatunk mindazoknak, kik a tanműhely életre ébredését lehetővé tették, mert polgáriskolánk, mint anyatörzs, e mozgási szervével valódi életet és vért hoz mozgásba. A polgáriiskola adja az általános művelődésben a testnek vérét, eledelét, a szaktanfolyam fogja a testet cselekvésre képesíteni, megadván a szakképességben a mozgási szerveket.

Az igazgatónak ezen csak kivonatossan adott megnyitó előadása után Kovács Samu emelt szót mondván, hogy midőn a polgári iskola igazgatója tartalomdús előadásában a beállított tanműhely fontosságát kifejtette, kötelességének ismeri, nemcsak az iskolaszék, hanem Deés városa részéről is az illető miniszternek, — áldozatkészsége, megyénk főispánjának eredményre vezetett hazafias fáradozásáért — ismételten köszönetet hangoztatni, annál is inkább, mert ezen műhely beállítása által lett kifejezve a polgári iskola hivatása, mely nem abban áll, hogy a latinnyelvet benne rendes tantárgyként nem tanítják, hanem abba, hogy értelmes, képzett polgárokat neveljen. Mindnyájan egyaránt tehetségekkel fel vagyunk ruházva, de úgy vagyunk teremelve, hogy a nevelés, szokás s belső hivatás által különböző téren érvényesíthetjük magunkat, s ki pályáját belső hivatásával egyezőleg választja, lehet jeles és kitűnő azon. Ezen tanműhely is egy kipróbáló eszköz lesz, melyen megállva, az elméleti tanítás által szakismeretet s izlést szerezve és a tanműhelyben technikai ügyességet és képességet nyerve, fogunk birni oly iparosokat, a kik majd kultúra és szakismeret tekintetében a művelt külfölddel versenyezhetnek. És ha a múlt a harcoszörűjével dicsőítette hazánkat, már a jelenben nem kevesebb dicsőiségre számíthatunk a munkatérén is, a nemzetek nagy versenyterén. Erről győz meg minket a budapesti országos kiállítás, melynek csarnokaiban a művelt világ helyeslő elismerése koszoruzza munkásságunkat. Ti is kedves növendékek! e tanműhelyben e térre vagytok hivatva, hogy ésszel és kézzel használjatok a hazának, és sok, igen sok függőtöletek, mint első kezdőktől, hasznosítsátok azért képességeket, s a várt sikernek legyen szabad előre is örvidenünk, midőn e tanműhely Kállai Miklós úrban ily jeles szakoktatót bir. (Éljen!)

Ezekután iskolaszéki elnök: dr. Gajzágó László a deési polgári iskolai műasztalos tanműhelyet megnyitottnak nyilvánítván, a közoktatási miniszter és a megye főispánjának a hálás köszö-

net kifejezését az elnökség teendőjének jelentvén, az ünnepélyt bezárótnak nyilvánította.

Deés város képv.-testületi gyűlése

Deés, okt. 12.

Deés városa képviselő-testületének közelebbi gyűlésén tárgyalás alá került a város felső részén beállított községi vegyes iskola tanító-ság kérdése. Ugyanis ezen iskolába férfi tanítói állomás lett rendszeresítve, s azzal volt is két ízben betöltve, de az utolsó tanító távoztával az iskolaszék megbízása következtében az iskolaszék elnöke ideiglenesen egy nővel pótolta helyét, s ez incidensből az üresedésbe jött állomásra is, tanítónőiségre hirdettetett pályázatot; azonban a fennirtak értelmében a közigazgatási bizottságtól helyben nem hagyatott. Mielőtt a képviselő-testület e tárgyban határozná az iskolaszéknek a tanács felhívására teendő nyilatkozata beadását határozta, utasítván egyszersmind a tanácsot ezen ügyre vonatkozó adatok előterjesztésére. Ezután olvastatott a pénzügyminiszternek egy döntvénye, melyben Deés városa azon felfolyamodását, melyben az abszolút korban a városra oktrójált városi adószedő Biró Elek által elsikkasztott 4133 frt 82 kr. elengedését kérelmezte, — elutasítja, s egyszersmind tudatja, hogy annak felhajtását az adófelügyelőségnek kötelességévé tette. A város ezen megterhelhetése ellenében minden törvényes lépések megtétele után, — midőn értesül ezen pénzügyminiszteri rendeletről, miután a folyó évi költségvetésbe egy ily nagy összeg rendelkezésre nem volt felvéve, — kérelmezni határozta annak a jövő évi esedékes törlesztését. — Több folyó ügyek után interpellálás tételét a rendőrkapitányhoz a „közhelyek“ éji záróráinak megtartására vonatkozólag, melyből kifolyólag több oldalról tettek megjegyzések, melyekkel szemben az illető törhetlen buzgóságára hivatkozással adott megnyugtató választ.

VEGYESEK.

— Lapunk már sajtó alatt volt, midőn a tegnapi hirdetett megyebizottsági közgyűlés a kitűzött tárgyak felett tanácskozását bevégezte. — Ennek következtében annak lefolyásáról csak jövő számunk hozhat részletes tudósítást. Azonban megemlítjük, hogy az üresedésben levő megyei aljegyzői állásra Bokros Andor bethleni segéd-szolgabíró, és ennek helyébe Szarvadi József kékesi s.-szolgabíró helyezettett át, kékesi segéd-szolgabíróvá pedig Nagy Ádám közg. gyakornok választott meg; és hogy a közgyűlés az kulturregylet javára 1000 forintot szavazott meg alapító tagsági díjúl.

— A trónörökös pár megérkezett Görgény-Szt.-Imrére. Kiséretében van Frigyes főherczeg. A vendégek az udvaron felállva várták ő fenségeiket. A község fellebögözött főutczáin hajtattott végig a fenség. A vadászat nagyszerűen sikerült. — Az első hajtásban a trónörökös egy nagy medvét ejtett el ismét olyan mesteri lövéssel, mint tavaly, ugyan e hajtásban Teleki Samu gróf is lőtt egyet. A második hajtásban a trónörökös ismét egy medvét lőtt, az első napon tehát kettőt.

— A szamosvölgyi vasutnak a deési állomásnál az egyesült Szamosra tervelt átvezető vasúti híd bevégezés pontján áll, melynek felső vasszerkezete mind szilárdság, mind csinra nézve, dicsőségére szolgál a budapesti Schlick-vasgyárnak, s mi is büszkék lehetünk, hogy már hazánkban is a vasipar bátran versenyre kelhet a külföld e nemű gyártmányaival. Ezen gyár igazgatója Schlick Béla, csak most lett kitüntette a Ferencz József érdemrenddel.

— A két hid közti téren péntekre virradólag egy szelecskei illetőségű férfit összeegyeztetve találtak, hihetőleg a szerencsétlen jól felpálkázott fővel a nagy faraktárban talált fenyőfa forgácsokból rakott tűzbe esett, vagy attól elkallódott öltözete lángot kapva, fulladt meg. A halálesetet okát a rendőrség vizsgálata sem volt képes földeríteni.

— A múlt hétfőn egész nap szakadt a meleg eső, ugyanazért a keddi heti vásár gyéren volt látogatva, s a gabna árakra nézve biztos árt nem jelezhetünk, azonban a nagy bel- és külföldi gabnapiaczokon javult a helyzet, a buza és zab ára emelkedett. A zsir ára is már mmázsánként 50 frt. Különben e hét napjaiban nyári meleg időjárásnak örvidhettünk, a mi nem csak a tengeri betakarításra volt kedvező, de a szálló érése is. A mint értesülve vagyunk Deésen e hó 20-án veszi kezdetét a szüret.

— Közelebből látogatta meg városunkat a Pikárdi vezetése alatti társulat egy pár dressirozott lovával; műlovaglasi mutatványai mellett a társulat növendék tagjainak testgyakorlatai előadásokkal nem nagy közönség által valának látogatva. De ezek

alig szedék fel a sátorfát, érkezett egy panoráma, nem nagy érdekű kiállítására, azon ígérettel kecsegtetve, hogy minden látogató egy gyönyörű ajándékot kap. S ezek közepette meg kell említenünk Vlaszak Leopold az Európa szállodában rendezett hangversenyét, melyben Kis Aladár hegedű-művészetét mutatta be.

— A maros-ludas vasút politikai bejárása Gyöngyösi János miniszteri kiküldött elnöksége alatt történt meg, megyénkre vonatkozólag Kerlésen tartatott meg a tárgyalás, jelen lévén: a megye alispánja és a helybeli főmérnök, hol délbe gr. Bethlen Gáborné ő nagyságának valának vendégei, mely alkalommal a grófnő nemcsak dúsan felterített asztalával, hanem ki nem fogyó szeretetre méltó előzékenységgel kötelezte le vendégeit. Folyó hó 13-án az egész bizottság Deésre jött, s este a szamosvölgyi vasúti igazgató Péterffy Zsigmondnak valának kedves vendégei s másnap a vasút képviselői Bónis István és Horovicz Samuel a bejáró küldöttség tiszteletére az Európa-szálloda-ban búcsu-ebédet rendeztek, melynek végeztével városunkból vissza Kolozsvárra utaztak.

— Tisza miniszterelnök legközelebb két közigazgatási reform törvényjavaslatot fog a képviselőház elé terjeszteni. Az egyik a körjegyzők anyagi helyzetének javítására vonatkozik; a másikkak pedig az a célja, hogy az állam a főispánok hatáskörének kiszélesítése által nagyobb befolyást nyerjen a megyében. A főispánok hatásköré ki fog terjedni az illető megyékben levő összes állami hivatalokra és az állami tisztviselők kinevezésére.

— Bratianu román miniszterelnök Tisza miniszterelnökhöz intézett sürgönyben sajnálatát fejezte ki a felett, hogy Budapesten tartózkodása alkalmával a magyar miniszterelnökkel nem beszélhetett, egyuttal ígéretet is tett, hogy fel fogja a kedvező pillanatot használni arra, hogy nála Budapesten látogatást tegyen.

— A magyar nyelv ügyében a magyar államvasutak igazgatósága újabb rendeletet adott ki. A rendelet főlemli, hogy még mindig akadnak magyar államvasuti tisztviselők, kik nem sajátították el a magyar nyelvet. A rendelet ezeknek utolsó határidőül 1886. aug. végét jelöli ki. Addigra az illetők vizsgálatot tartoznak tenni, s a kikeről kitűnik, hogy nem bírják a magyar nyelvet, azok az állam szolgálatából elbocsájtatnak.

— Gajzágó Róbert, okleveles gyógyszerész, a miniszteriumhoz folyamodott egy Deésen felállítandó gyógyszerár engedélyezéseért. Kérésében a városi képviselő-testület által meghatározandó közcélra 5000 (ötezer) forintot ajánlott fel magán vagyonából azon esetre, ha az engedélyt megnyeri. Ezen kérés további eljárás végett megyénk törvényhatóságához küldetett le.

— Esküvő. Tüzes Kata kisasszonyt ma vezeti oltárhoz, Cs.-Gorbón: Bárány Márton, szamosújvári birtokos. A szertartást Bárány Lukács szamosújvári plébános, a vőlegény testvérbátyja végezi.

— A Balkán félszigeti eseményeket illetőleg csak anyi látszik bizonyosnak, hogy háború lesz, még pedig rövid idő alatt. A harcot egyelőre Törökország, Bulgária, Kelet-Rumélia, Szerbia és Görögország fogják vívni, de, hogy az említett államok közül, melyek fognak egymással szemben állani, azt ma még nem tudhatni, mert az egymással ellentétes tudósításokból nagyon bajos tájékozódást szerezni.

* * Irodalmi hírek. — „A lohinai fű.“ Az „Egyetemes Regénytár“ czimű vállalatból, melyet a Singer és Wolfner cég indított meg, vettük a 3-ik kötetet, mely Mikszáth Kálmánnak „A lohinai fű“ cz. új elbeszélését tartalmazza. A magyar olvasó közönség sokkal jobban ismeri és kedveli a jeles író, semhogy külön ki kellene emelnünk, hogy irodalmunk ismét szikrázó humorral irt, elejétől végig érdekes, zamatos művel gyarapodott. Meg kell azonban említenünk a mű megjelenési módját, mely szerencsés újítást képez könyvpiaczunkon. A nevezett vállalat ugyanis 10 ivre terjedő köteteket közöl, melyek csinosan bekötve, 50 kr. ár mellett árultatnak és ezen ár mellett a vállalat kiadványai oly példányszámokban kerülnek a közönség közé, melyek nálunk nem közönségesek. Így pl. Mikszáth elbeszélése néhány nap alatt több mint 3000 példányban kelt el. A vállalat ily formán a magyar írók műveinek az eddiginél jóval jelentékenyebb olvasókört fog hódítani és fordított regényeivel a hazai könyvpiaczról le fogja szorítani a hasonnemű német vállalatokat, melyek ott nagy elterjedésnek örvid-

tek. Az „Egyetemes Regénytár új kötete“ Mikszáth elbeszélésén kívül Welten Oszkárnak egy vig novelláját tartalmazza. — **A két Károlyi gróf.** Valóban, alkalmasabb időben alig lehetett volna bemutatni a nagy közönség előtt Károlyi Sándor és István grófokat, mint most, midőn az egyik (Sándor) létrehozta a nemzetközi gazda-kongresszust, a másiknak pedig (István) viszhangra talált kitűnő eszméje, hogy t. i. minden megyére pótadót kell vetni saját kultur-egyesülete javára. Az „Ország-Világ“ megragadta a kedvező alkalmat, hogy bemutassa a nagy közönségnek az arisztokraczia e két kiváló tagját, közli arcképeket és rendkívül érdekes jellemrajzukat ifj. Ábrányi Kornél tollából. A lap többi részén is előnyösen meglátszik az új szerkesztő, Fekete József és szerkesztőtársainak: Hevesi Józsefnek és Benedek Eleknek szakavatottsága, finom érzéke közlemények és képek megválogatásában. A legújabb (október 10-iki) szám egy egész sorát tartalmazza az említettek kivül a legérdekesebb közleményeknek. A „Gülbabá“-czimmet gyönyörű két költeményt olvasunk Bulla Jánostól, ki nagy feltűnést keltett verses regénye óta most szólal meg újra. A walesi herceg, arcképpel. A soproni színház. A képek közül megemlítjük még a „Tilosban“, „Királyi rab“ művészi kiviteli képeket. Aztán jönnek a gazdag és változatos rovatok. Előfizetési ára: egy óra 2 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a „Pallas“ irodalmi és nyomdai részvénytársasághoz küldendők, kecskeméti utca 6. ik szám.

**** Apró hírek.** — **Országos honvédegyülés** volt ismét Budapesten. A tavaszi gyűlés, mint tudva van, a Görgey-ügy miatt az elnökség és központi választmány leköszönésével ért véget. — **Az igazságügyminiszterium**, hir szerint, most komolyan tervezi, hogy mind ama bírói hivatalnokok, kik a közönséggel érintkeznek, egyenruhát viseljenek. — **A Déva város közbirtokossága** által rendezett gyümölcs- és szőlőkiállításakor Solyom Fekete Ferencz törvényszéki elnök megnyitó beszédében főleg arra utalt, hogy a mind fenyegetőbbé váló gazdasági válsággal szomben Déva vidéke az idegen helyről ellátott gyümölcs piacok meghódításával biztosíthatja anyagi boldogulását. — **Szép ünnepély** színhelye volt a kiállítási hangversenyterem. Matlekovics Sándor államtitkárt és a kiállítás elnökét üdvözlöttek, születésnapja alkalmából, a kiállítás létesítésében közreműködött férfiak. Jókai Mór intézett az egybegyűlteket nevében szép beszédet, mint vezérhez, ki a munka csatáterén vezeti bajnokait; e hadjáratban győzni kell és meggyőzni a munkást is, a közönséget is, hogy eljussunk amaz aranyidő kezdetébe, mikor a közönség és hazai ipar egymással meg lesznek elégedve. — **A horvát bán** állítólagos bántalmazásának ügye elintéztetnek tekinthető azzal, hogy néhányat egy időre kicsaptak az országgyűlésről. — **Andrássy Gyula** gróf közlelbi külügyministerségéről szóló hírek, illetékes helyről teljesen alaptalanoknak jelentetnek. A **török kormány** jegyzéket intézett a hatalmakhoz és fogas kérdést adott fel, hogy a bolgár affairet a hatalmakkal egyetértőleg akarja elintézni, tehát mondják meg az elintézés prakticus módjait. Erre nem éppen könnyű a felelet.

HIVATALOS RÉSZ

Szám: 84—1885. k. k. b.

Hirdetmény.

„Szolnok-Dobokamegye Kegyeletháza“-ba állandólag fölvetett mintegy husz elaggott szegénynek 1886-ik évi januárius hó 1-étől kezdődőleg egy éven át való élelmezésére ezennel versenytárgyalás nyitattik.

Válalkozni kívánók fölhivatnak, hogy 50 kr. bélyeggel és 100 frt bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat — annak kijelentésével, hogy az élelmezésre vonatkozó részletes föltételeket ismerik és azt magok részéről elfogadják, folyó év november hó 1-éig Placsintár Ödön megyei első aljegyzőhöz adják be.

A részletes föltételek — melyben a napon-ta kiszolgáltató ételek minősége és mennyisége részletesen felsorolva van — a hivatalos órák alatt Placsintár Ödön megyei első aljegyzőnél tekinthetők, a később beérkező ajánlatok fi-kelembe vételét nem fogadják.

A kegyeletház kezelő bizottságának Deésen, 1885. október 2-án tartott üléséből.

Szarvadi Pál,
kir. tanácsos-alispán, mint elnök.

Szolnok-Dobokamegye alispánjától.

Szám: 6695.—1885.

Mindenik szolgabírónak.

Miután a jégvermek tárgyában tett jelentéséből a tünik ki, hogy járása területén az e tekintetben kiadott és 388—1885. sz. alatt közölt 915 1885. számú belügyminiszteri rendelet betartva nincs, felhivom a járási szolgabíró urat, miszerint a legnagyobb eréllyel és szigorral odahatni igyekezzék, hogy a fenti szabályzat, és rendeletem a községek által felelősség terhe mellett teljesítenek, és a szükséges jégmenyiség mindenütt beszereztessek.

Tett intézkedései eredményéről 20 nap alatt részletes és tüzetes jelentését elvárom.

Deésen, 1875. október hó 9-én.

az alisp. h. Placsintár Ödön,
m. első aljegyző.

Felelős szerkesztő és kiadó: KOVÁCS SAMU

HIRDETÉSEK.

Pályázat.

A deési „Kisegítő Pénztáregylet“-nél f. évi december 1-ével egy 1000, az az ezer o. é. forinttal javadalmazott és nyúgdij igényvel egybekötött könyvvezetői állomás lesz bétöltendő.

A pályázni óhajtok felszólíttatnak, kelőleg felszerelt kérvényeiket — melyekben a kettős könyvvitelbeni jártasságuk igazolva legyen, — a fenn nevezett egylet igazgatóságához legkésőbbben folyó év november hó 15-ig benyújtani.

Megjegyeztetik, hogy olyan pályázók, kik a magyar és német nyelven kívül a román nyelvet is bírják, s gyakorlati képességüket beigazolni képesek, előnybe részesíttetnek.

Deésen, 1885. október 7-én.

Az igazgatóság.

(215)2—2

Tatrosi Ferencz, igazgató.

Szám: 746—1885.

1—2(219)

Pályázati hirdetmény.

Borgó-Besztercze nagyközségben évi 240 frt fizetéssel javadalmazott községi (pénztárnoki) adószedői állás üresedésbe jöven, ezen állomásnak szabályszerű választás útján leendő betöltése céljából pályázat nyitattik.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványaikat — melyben életkoruk, nyelvismeretük, eddigi, valamint jelenlegi alkalmaztatásuk és erkölcsi magaviseletük igazolva legyen — legkésőbbben a választás előtt 24 órával alólirt nagyközség előljáróságához adják be, mert a később érkezettek visszautasíttatni fognak.

Azok, kik legalább 100 frt biztosítékot készpénzben letesznek, vagy ennek legalább megfelelő becsértékű ingatlan birtok tulajdonjogát kelőleg, de mindenesetre az illető járás szolgabírája által is aláírt okmánnyal beigazolni tudják előnyben részesülnek.

A választás megtartása Borgó-Besztercze nagyközség irodájában 1885. október hó 26-án d. e. 10 órára. tüzetik ki.

Borgó-Besztercze nagyközség előljárósága, 1885. október 7-én.

Bakó Károly, h. jegyző. Stefann Pavél, fbíró.

Ad: 4436—1885. törv. sz.

1—2(220)

Árverési hirdetmény.

Alólirt kir. közjegyző által ezennel közhirre tétetik, hogy deési kereskedők Keresztes Zsigmond és társa csödtömegéhez tartozó ingóságok: bolti árucikkek, házi bu-
torok, felszerelések, bivalok és gazdasági esz-

közök nyilvános árverésen elfognak adatni a következő módon az alant megjelölt határnapokon:

1. A deési piaci üzlethelyiségben lévő 3693 frt 88 kr-ra becsült bolti árucikkek és bolti felszerelések együttesen árvereztetnek el idei november hava 19-ik napján. —

2. Az alparéti üzletből Deésre behozott 280 frt 33 kr-ra becsült fűszer és vegyes bolti árucikkek együttesen árvereztetnek el idei november hava 20-ik napján.

3. A házi, gazdasági felszerelések és bivalok tételenként árvereztetnek el idei november hava 21-ik napján.

Az ezen hirdetményben 1. és 2 pont alatt jelzett ingókra árverezni kívánók kötelesek a becsérték 10% át bánatpénzzel készpénzben, vagy bírói letétre alkalmas érték-papírokban az alólirt kiküldött kir. közjegyző kezéhez letenni; a legtöbbet ígérőnek mint vevőnek a megvett cikkek csskis a csödválasztmány illetve a deési kir. törvényszék jóváhagyása után fognak átadatni, a szóbeli árverés megkezdése előtt 10% bánatpénz és 50 kros bélyeggel ellátott szabályszerűen kiállított zárt ajánlatok (offert) is elfogadtatnak.

Köteles lesz a vevő a vételárt a választmány illetve a törvényszék jóváhagyásától számítandó 8 nap alatt a visszatartott bánatpénzének kiegészítésével a deési kir. törvényszékhez, avagy alólirt kiküldött kezéhez befizetni, a mikor is a megvásárolt ingóságok nekie átfognak adatni, ellen esetben pedig vásárló kárára és költségére újabb árverezés fog megtartatni.

Ezen hirdetmény 3. pontjában jelzett ingóságok tételenként árvereztetvén, a vételár a leütéskor azonnal az alólirt kiküldött kezéhez készpénzben kifizetendő lesz.

Az árverezés a fennirt határnapokon mindig délelőtti 9 órakor veendi kezdetét s az árverezés a hirdetmény 1-ső pontjában irt ingóságokra nézve vagyon bukottaknak Deésen létezett piaci üzlethelyiségökben, a többi tárgyakra nézve pedig Deésen lévő lakáshelyiségökben fog megtartatni.

A királyi közjegyzőtől

Deésen, 1885. évi október hó 9-ik napján.

Tüzes Karácson, kir. körjegyző.

Szám: 5315—1885. polg.

1—3(221)

Hirdetmény.

Özv. Ilyés Gáborné szül. Sándor Mária kérelmére a récze-kereszturi határ tagosításának megengedhetősége tekintetéből tárgyalásra határnapul 1885. december hó 7-ik napjának délelőtti 10 órája Récze-Kereszturon a helyszínére tüzetik ki.

Hová leendő megjelenés végett összes érdekelt birtokosok azon kijelentéssel idéztetnek, hogy a meg nem jelenendő fél tagosításba beleegyezettnek tekintetik.

Értesíttetnek egyidejűleg, hogy a kereset illető példányait e bíróságnál vagy községi előljáróságnál megtekinthetik.

A deési kir. törvényszéknek 1885. október hó 7-én tartott üléséből.

Balás Máthé,
kir. törvényszéki elnök.

Sófalvi Lajos,
jegyző.

Szám: 94. és 213.

1—3(223)

Árverési hirdetés.

Alólirt kir. bírósági végrehajtó ezennel közhirre teszi, hogy a kolozsvári kir. bíróságnak 171—1883. sz. a. végzése alapján Potoczki Ottó javára Nuridsán József alperes ellen 10 frt tőke, 2 frt 40 kr. eddigi költség; továbbá az 1881. évi 60. t.-cz. értelmében a kolozsvári kir. bíróság által 525—1883. sz. a. Turóczi Lajos javára Nuridsán József alperes ellen 35 frt tőke, ennek 1882. év december hó 7-ik napjától járó 6% kamata, 22 frt 30 kr. eddigi költség erejéig elrendelt végrehajtás és felülfoglalás alkalmával lefoglalt és 411 frt 20 kr-ra becsült többféle házbutorok, ágyneműek, üveg- és porcellán neműek s a többiekből álló ingóságok nyilvános árverése az 1881. évi 60. t.-cz. 102. §-a alapján elrendeltetik, s az árverés megtartására határnapul 1885. év október hó 23-ik napja d. e. 10 órája tüzetik ki, mely árverésen az ingók becsáron alólis eladatnak, s a vételár azonnal fizetendő lesz. — Szamosujvárt, 1885. év október 12.

Kolbay Károly, kir. bír. végrehajtó.

Szám: 6112.—1885.

(116)2—2

Sz. 7645.—885.

2—3(218)

Árverési hirdetmény.

A bessenyői szolgabírói járásban bekebelezett Kis Budak községben lévő összes birtokossági arányosított korcsmajog hozzáértve a három havi kurta korcsma jog is a jövő 1886. év január hó 1-étől kezdve három egymásután következő évekre, vagyis 1888. év december hó 31-éig bezárólag nyilvános árverés útján haszonbérbe kiadandó.

Ezen jog kihaszonbérletére nézve árverési határidő a folyó 1885. év november hó 4-ikén délelőtt 9 órakor tüzetik ki Kis-Budak községében a községi irodában.

Az árverési feltételek a hivatalos órákban alólírt hivatalnál megtekinthetők, valamint helyt Kis-Budakon is tekintetes Bodó Sándor úrnál is.

Árverezni kívánók kötelesek lesznek a 700 forint kikiáltási árnak 10%-lékos bánatpénzt az árverés megkezdése előtt az árverező biztos kezéhez letenni.

Miért is árverezni kívánók ezen árverésre való megjelenésre tisztelettel meghívtnak.

Beszterczen, 1885. szeptember 29-én.

A bessenyői járás szolgabírója

Schiffbäumer.

Szám: 4314—1885. polg.

1—3(224)

Hirdetmény.

A letkai arányossági keresetben a megengedhetőség s aránykules kinyomozásának tárgyalására határnapul 1885-ik év november hó 30-ik napjának délelőtt 10 órája Letka községébe tüzetik ki.

Hova összes birtokosság azon figyelmeztetéssel idéztetik megjeleni, hogy elmaradásuk a hivatalos eljárást nem gátolandja, s a meg nem jelenők az arányosságba beleegyezetteknek fognak tekintetni.

Deési kir. törvényszéknek 1885. évi október hó 7-én tartott üléséből.

Balás Máthé,
kir. törvényszéki elnök.

Sófalvi Lajos,
jegyző.

Hirdetmény.

A nagyméltóságu m. kir. földmivelés ipar és kereskedelmi miniszterium Szolnok-dobokamegye kékesi szolgabírói járásban bekebelezett Kékes községében idei 35421. számú magas rendeletével évente és pedig: október 30 és April hó 6 napjani országos és minden hét Szereda napján hetivásárok tartását engedélyezvén — nevezett község képviselő testülete 13 számú határozatával nyert megbízás alapján közhirre teszem, miszerint fenti engedély alapján az első országos vásár folyó 1885. évi október 30 án, a hetivásárok ezen országos vásárt követő szerda napon kezdődőleg fognak megtartatni.

Kékes, 1885. október hó 4.

A kékesi járás szolgabírója.

Nagy Lajos, szbiró.

Szám: 4201—1885. szb.

3—3(209)

Pályázati hirdetmény.

Borgó-Besztercze nagyközségben az évi 400 frt fizetés és 50 frt. szálláspénzzel javadalmazott községi jegyzői állomás ürese-désbe jöven, ezen állomásnak szabályszerű választás útján leendő betöltése czéljából pályázat nyitnak.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy az 1871. XVIII. t.-cz. 74. és 75. §§-ai, s illetve az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-a értelmében felszerelt pályázati folyamodványait a választást megelőzőleg 48 órával alólírt sz.-bíróhoz annál bizonyosabban adják be, mint-hogy a később beérkezendő ily folyamodványok tekintetbe vétetni nem fognak.

Együttal a választás megtartásának határideje Borgó-Besztercze község irodájában 1885. október hó 26-a d. e. 10 órájára tüzetik ki.

Beszterczen, 1885. szeptember hó 26.

A jáádi járás szolgabírója.

Kuaies.

Haszonbéri hirdetés. (203)4-4

Kis-Esküllő községében (Kolozs megye) tagosított fekvő birtok, mely áll: 541 hold szántó, 302 hold szénafü, 136 hold legelő, 516 hold erdőbeli legelő, évi 600 frtot jövedelmező korcsmárlási regáléból, szükséges lak- és gazdasági épületekből — jövő 1886. év ápril 24-től kezdődőleg több évre haszonbérbe kiadó.

A feltételek iránt értekezhetni tulajdonosú Sombori Saroltával; lakik: K.-Esküllőn, posta ugyanott; vagy ügyvéd Szacsavay Dénessel Kolozs várt.

Hirdetmény.

A „Kővárvidéki Takarékpénztár“-ral szemben nyilvánuló nagymérvű pénzkereslet folytán, az intézet igazgatósága elhatározta, hogy mindazoknak, kik gyümölcsözés végett a kővárvidéki takarékpénztárban egyezer forint-tól kezdve magasabb betétet tesznek, azoknak az intézet minden levonás nélkül 100-tól 6%-ék kamatot fizet, vagyis ezeknek betéti kamatja után járó jövedelmi adót az intézet fizetendi.

A kővárvidéki takarékpénztárnak

Nagy-Somkutou, 1885. évi szeptember 2-án tartott gyűlés határozatából.

G. Teleki Sándor,
takarékpénztári elnök.

Indre László,
takarékpénztári jegyző
és ügyész.

1—1(224) ELADÓ MAKK.

A kodori erdőkben a mak-koltatás haszonbérbe adandó. — Feltételei a tulajdonos nőnél: Kosztolányinénál Kodorban személyesen megtudhatók.

LÉNER JÁNOS

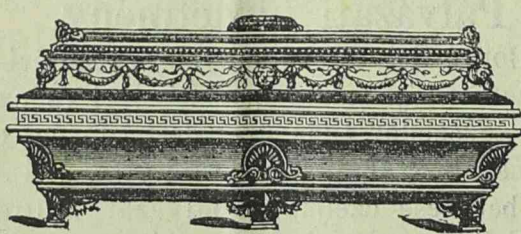
LEGDISZESEBB ÚJ TEMETKEZÉSI INTÉZETE DEÉSEN.

Van szerencsém a nagyérdemű városi és vidéki közönségnek tudomására hozni, hogy **DEÉSEN, a megyeház épületében lévő női- és férfi divatkereskedésemet** egy korszerű

LEGDISZESEBB TEMET-

kötöttem egybe,

gyász öltözetek, kész halotti czik-
és műkoszorúk készletben kaphatók.

KEZÉSI INTÉZETTEL

a hol mindennemű

kek, mindennemű ércz-, fakoporsók

TEMETÉSEK: Halottas kocsis és diszkisréttel vagy a nélkül, a legjutányosabb áron megrendelhetők.

A legdiszesebb temetéseknek jutányos árban rendezése, szolgálatkészségem és a hullák körüli kegyeletes eljárással törekszem intézetem részére a n. é. közönség rokonszenvét, pártolását és meglegedését kiérdemelni.

Teljes tisztelettel

Léner János, intézet tulajdonos és divatkereskedő.

3—3(213)

Valamenyi deési kisegítő-takarékpénztár szövetkezeti alapító tagnak.

A megalakult „deési kisegítő-takarékpénztár szövetkezet“ alapszabályai megállapítottván, azok életbeléptetése és a kir. törvényszék mint kereskedelmi bírósághoz leendő bemutatása s illetve a cég bejegyeztetése czéljából az alapszabályok 20. §-a értelmében a szevező közgyűlést a deési ev. ref. leányiskola helyiségébe f. hó 25-én d. u. 2 órára tüzetik ki, melynek tárgyai lesznek:

1. Az alapító tagok igazolása és jelentkezett új tagok felvétele.
2. Az igazgatóság, felügyelő bizottság és napibiztosok megválasztása.

3. A vezérigazgató, pénztárnok, könyvvezető, titkár, jogtanácsos, és a segéd s kezelő valamint a szolgáló személyzet fizetéseinek megállapítása,

4. Vezérigazgató, pénztárnok és vezérigazgató helyettes megválasztása. — 5. Lindítványok.

Miről czímet azon felhívással értesitem, miszerént alapító tagsági okmányát az intézet igazgatóságához gyűlés előtt beadni s jogai gyakorolhatása végett a közgyűlésen személyesen megjelenni, vagy egy alapító tagtársát e végből meghatalmazni sziveskedjek.

Deésen, 1885. október hó 15-én.

Az igazgatóság:

1—1(225)

Tatrosi Ferencz, igazgató.

KIÁLLÍTÁS
1885
KIÁLLÍTÁS

MEGHÍVÁS.

A FOLYÓ ÉVI ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁS ALKALMÁBÓL

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

V., VÁCI KÖRÜT 80. BUDAPESTEN és VÁCI KÖRÜT 63.

SAJÁT, KÜLÖN É CZÉRA ÉPÍTETT HELYSÉGEIKBEN.
EGY RENDELTÜL DÚSAN ELLÁTOTT

GAZDASÁGI GÉP-KIÁLLITÁST

RENDEZETT BE,
melynek szives megtekintése az érdeklődők tisztelettel meghívtnak.

KIÁLLÍTÁS
1885
KIÁLLÍTÁS